

складний воєнний час є орієнтованою, як ніколи досі, на впровадження демократичної моделі взаємодії в освітянській парадигмі, запровадження гуманітарних цінностей в усі освітні процеси [3]. Важливо створити безпечне навчальне середовище та формувати у молоді компетентність збереження ментального здоров'я, що є необхідною умовою для стабільного та повноцінного життя. Особливу увагу слід приділити психологічному стану молоді в умовах війни, розробці освітніх програм з підтримки психічного здоров'я та профілактики посттравматичних реакцій [4]. При цьому необхідно забезпечити усіх учасників освітнього процесу знаннями та навичками у сфері безпеки та здоров'я, а також уміннями їх застосовувати на практиці, особливо в екстремальних умовах під час воєнного стану. Адже здоровий спосіб життя здобувачів вищої освіти в Україні під час навчання в умовах російсько-української війни є не лише питанням особистого благополуччя, але й національної безпеки і стійкості суспільства в цілому.

1. Духневич В.М., Сіверс З.Ф. Забезпечення психологічної безпеки учасників освітнього процесу: методичні рекомендації. URL: <https://surl.li/vvwzpl> (дата звернення: 25.04.2026).
2. Товкун Л.П., Гуртовенко Б.В. Здоровий спосіб життя здобувачів вищої освіти в Україні під час навчання в умовах російсько-української війни. URL: <https://surl.li/jpevii> (дата звернення: 25.04.2026).
3. Прудченко І., Шкатула О., Базелюк Ю. Вплив російсько-української війни на систему вищої освіти в Україні. URL: <https://surl.li/qdydzj> (дата звернення: 26.04.2025).
4. Нікітіна О.В. Вплив війни на здоров'я і життєдіяльність здобувачів вищої освіти. Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні: URL: <https://surl.li/mwrfha> (дата звернення: 26.04.2026).

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРГ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН У ПЕРІОД ВОЄННИХ ДІЙ

Тюріна П.С.

*Миколаївський національний аграрний університет
polinat2202@gmail.com*

Із початком повномасштабного вторгнення в Україні суттєво активізувалися інформаційні технології як інструмент ведення гібридної війни. Такі умови виводять інформаційну безпеку держави до набуття статусу одного з пріоритетних напрямів забезпечення національної безпеки. Під час воєнного стану, зрозуміло зростає кількість кіберзагроз таких як: кібератак, спрямованих на об'єкти критичної інфраструктури, державні інституції, військові системи та населення.

Особливої актуальності набуває технічний захист інформаційних систем, ефективна організація національного кіберпростору: протидія кібертероризму, кібершпиунству та дезінформаційним впливам. Має місце проблема недостатнього рівня кібергігієни серед населення, зокрема підвищується вразливість до кіберзагроз і поширення шкідливого програмного забезпечення.

В умовах воєнного стану ворог активно використовує інформаційні інструменти здійснення спеціальних операцій, терористичної діяльності, поширення дезінформації, пропагандистського впливу, маніпуляцій громадською свідомістю, а також для вербування та розповсюдження фейкових повідомлень. Такі загрози здатні спричинити панічні настрої серед населення [1, с. 473], посилення психологічного тиску, створювати реальну небезпеку для життя громадян. Тому набуває особливої значущості необхідність розроблення та впровадження комплексних заходів, спрямованих на захист інформаційного простору України та підвищення рівня кібергігієни населення. Розглянемо їх.

1. Впровадження надійних систем захисту, які базуються на використанні сучасних технологічних рішень - актуальне антивірусне програмне забезпечення, системи виявлення та запобігання несанкціонованим вторгненням, засоби шифрування конфіденційної інформації.

2. Підтримання програмного забезпечення та операційних систем в актуальному стані - своєчасне оновлення програмних продуктів, усунення наявних вразливостей.

3. Систематичне навчання персоналу сучасним практикам кібербезпеки - знання типових кіберзагроз, зокрема фішингових атак, володіння навичками своєчасного їх розпізнавання та адекватного реагування.

4. Врахування зовнішніх й внутрішніх загроз - впровадження заходів внутрішнього контролю: обмежений доступ до конфіденційної інформації та мережевих ресурсів.

5. Наявність чітко структурованого плану реагування на кіберінциденти [2, с. 345] - визначення послідовності дій у разі порушення безпеки інформаційних систем, мінімізація можливих негативних наслідків та обмеження масштабів завданої шкоди.

Отже, кібербезпека громадян потребує поєднання заходів, спрямованих на зниження кіберзагроз та підвищення рівня цифрової освіченості населення.

Список використаних джерел

1. Самойленко О. О., Бацуровська І. В., Курепін В. М. Кібергігієна та безпека життєдіяльності як ключові елементи цифрової компетентності здобувачів освіти. Національні інтереси України. 2025. № 11(16). С 461-477. DOI:[https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11\(16\)-461-476](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11(16)-461-476).

2. Іваненко В. С. Специфіка розвитку підприємств у посткризових умовах : тези доповідей XII Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 29-31 жовтня 2025 р.). Миколаїв : МНАУ, 2025. С. 344-346. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/23086>

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ КУРСАНТІВ (СЛУХАЧІВ) БУДІВЕЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАХИСНИХ СПОРУД

Убайдуллаєв Ю.Н., Яременко В.В.

*Кафедра військової підготовки Державного університету «Київський авіаційний інститут»
uyn00691@gmail.com*

Засоби для реалізації систем автоматизованого проектування (САПР) надає комп'ютерна графіка інформатики, призначена для створення, зберігання та обробки моделей геометричних об'єктів та їх зображення за допомогою ЕОМ. До неї відносяться: технічні, програмні та інформаційні засоби, що забезпечують введення, виведення, її зберігання та обробку на ЕОМ.

На першому етапі навчання курсанти інженерно-будівельного профілю знайомляться з основними складниками машинної графіки. Вивчення починається з інтерактивної машинної графіки з прикладу AutoCAD. Отримані навички використовуються при виконанні графічної частини з розрахунково-графічного та дипломного проектування на комп'ютері.

У процесі проектування курсанти (слухачі) призначають ряд параметрів, з інтуїтивних міркувань (крок, розміри поперечних перерізів несучих конструкцій та